

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXII. ZATURDAG den 26sten JULY 1834. N. 30.

Aankondiging.

DE Gezaghebber van de Kolonie Curaçao en onderhoorige Eilanden,

Aan alle [illegible] deezer Kolonie, saluut.

Op den 29sten July aanstaande, verstrykt de tweede eeuw, dat eerste planting van Neerlands vlag op dit Eiland.

Niet alle volkplantingen, wier eerste kiem uit Nederland's magt en grootheid ontsprong, genieten het geluk van deze kolonie, om zich, na verloop van twee eeuwen, [illegible] dag terug te vinden, waarmede haar ontstaan, haar opkomst en bloei, waarmede uwe gewoonten, zeden en instellingen, waarmede zoo vele onderscheidene maar altyd gewigtige herinneringen, alken [illegible] onder U verbonden.

In de afwisseling van voor- en tegenspoed, uit der eeuwen schoot ontwikkeld, heeft deze Kolonie, gewin, doch met anderen gedeeld.—Geeft eene blik op het voorledene U troost, een blik op [illegible] Nederland leere U volharden in elke welgemeende poging tot verbetering van den toestand dezer Kolonie, en onze [illegible] Koning zal by den eind-blik, het plegtanker uwer hoop in de toekomst zyn.

[illegible] standigheden, waarin wy verkeeren, [illegible] wezen der Koloniale Kas.

Wy hebben daarom goedgevonden en verstaan te bepalen gelyk wy bepalen by deze:

1. De dag van den 29sten July aanstaande zal als algemeenen feestdag op dit en onderhoorige Eilanden worden afgezonderd, tot viering van het tweede eeuwfeest der planting van Neerland's vlag op dit Eiland.

2. Met zons opgang van dien dag zullen, by het doen van een kanon schot van het Fort Amsterdam, op alle forten en op de alsdan alhier liggende oorlogs- en koopvaardyschepen de vlaggen worden geheschen, die by een gelyk schot met zons ondergang zullen worden gestreken.

3. Te 9 ure zal in de onderscheidene kerken Godsdienstoefening worden gehouden.

4. Te 11 ure, na het eindigen van de Godsdienstoefening, zullen de onderscheidene gewapende Corpsen binnen het Fort Amsterdam optrekken, ten einde groote parade te houden.

5. Almede zal aan boord van het alsdan binnen de haven zynde oorlogschip of schepen groote parade worden gehouden.

6. Na den afloop der parade, en wel te 12 ure, zal er op het Gouvernements Huis binnen het Fort Amsterdam audientie worden verleend.

7. Te 12 ure eindelyk zal van het Fort Amsterdam een salut van 21 schoten gedaan, en door een gelyk getal schoten van een van Zyner Majesteits schepen beantwoord worden.

8. Overigens zal op de Eilanden, Bonaire en Aruba de viering van den opgemelden dag door de respective Commandeurs, overeenkomstig met de localiteit aldaar, worden geregeld.

En op dat niemand hiervan onwetendheid kome voor te wenden, zal deze op dit en de onderhoorige Eilanden worden gepubliceerd en geaffigeerd alwaar gewoonte.

Gedaan op Curaçao den 30sten Juny 1834.

RAMMELMAN ELSEVIER.

Ter ordonnantie,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER, Bz.

Koloniale Secretaris.

EENIGE BYZONDERHEDEN

NOPENS

Aardbeving in Zuid Amerika.

Een van de verschrikkelyke natuurverschynsels welke den mensch [illegible] heid, in vergelyking [illegible] magt van zynen schepper, doet gewaarworden, had plaats op den 20 en 22 January ll. in de bergachtige districten van Nieuw Granada, naby de westelyke grenzen en ook naby den Equator, en welke gepaard ging met de ongelukkigste voorvallen.

De stad Pasto met eene bevolking van 12,000 tot 15,000 zielen is byna geheel verwoest en meer dan 60 menschen zyn er omgekomen. De stad Popayan met 30,000 bewoners is ook verwoest. Uitgestrekte landstreken in den omtrek van Pasto zyn in een toneel van verwoesting en [illegible] veranderd. Een [illegible] berg hangt over de stad Pasto; en naar de bergketen van de Andes, welke zich westwaarts uitstrekt, zware schokken ondervonden heeft, [illegible] dat de stad Quito en de republiek van den Equator, ook de uitwerking van dezelfde rampen ondervonden hebben.

Twee brieven geschreven aan den secretaris van staat, behelzen de droevige [illegible] dat de aardbeving [illegible] gens van den 20 January, met eene geweldige schudding die 4 uren lang, zonder ophouden geduurd, en die op den 22 hare verwoestingen weder hervat heeft.

In de gemeenten van Malatury, [illegible] quer, Tambo, Bulaco, [illegible] en de nabuurige gemeenten waren de kerkgebouwen en die der plantagien ook vernield; doch men had geen verlies van menschelyk leven te betreuren gelyk te Pasto en in de landstreek van Sibundoy.

De door het gouvernement benoemde kommissie berigt, dat een kleine bergigeling [illegible] meer in het distrikt van Sibundoy, groote brokken rotsen uitgeworpen heeft; dat men groote en diepe holen in de woestyn genaamd Bardonche gezien heeft; dat byna de helfte van deze woestyn [illegible] en dat de andere helft [illegible] eenen hoogen berg gerezen is, welke de berg tusschen Sibundoy en Aguarico, die dezelfs oorsprong op dezelfde wyze gehad en in dezelfs vorming de [illegible] lyke [illegible] de [illegible] berg, door de aanhoudende [illegible] geheel verplaatst [illegible] hetgeen de wegen bederft en uitgestrekte moerassen in dezelfs nabyheid daarstelt; dat groote brokken gronds van tyd tot tyd van deszelfs kruin in de rivier Balsayaco afrollen, en haren loop belemmerende, hare wateren zoo ver als Putumayo dringen, de gronden en huizen der gemeente van Santiago verwoest en meer dan negentig kleine stroomen gevormd heeft. De kommissie berigt nog verder dat de kerk en tien huizen in puinhoop gevallen zyn, dat de inwoners naar de hooge bergen gevlugt zyn, met al de beelden die zy uit de puinen hebben kunnen halen. Het grootste gedeelte van dit kanton is overdekt met diepe afgronden, meestendeels in de gemeente van Yacuanquer, waar dezelfs menigvuldige [illegible] gelukkiglyk den loop van de rivier Guitara niet belemmerd hebben.

[illegible] in Braziliën.

[illegible] geleden deed [illegible] naar Braziliën eenige Chinezen met plantjes van den Theeboom in Braziliën overbrengen, ten einde te beproeven of de Theecultuur aldaar zoo gelukken.— De Theeboom bloeit er [illegible].— Volgens de laatste berigten van aldaar, bevinden zich op de keizerlyke plantagie reeds 30,000 Theeboompjes. Wanneer men de Chinezen aldaar werkzaam ziet, de bladeren plukken, dezelve op heete koperen platen uitspreiden en met eene andere hete koperen plaat over deze bladeren heen stryken om hen te doen krullen, dan denkt men in het hartje van het hemelsche keizerryk te zyn.

Het is echter waarschynlyk dat, deze Thee niet zal kunnen evenaren met de beste Chinesche soorten. De [illegible] zyn ook zeer [illegible] om voor te komen dat [illegible] niet uit hun ryk gevoerd worden. Wy hebben onlangs berigten uit Java gelezen, dat het een planter van dit [illegible] dan met levensgevaar.

Ongelukkige gevolgen eener verkeerde opgave.

In de *Falmouth Packet* vinden wy het volgende ongeluk door misvatting veroorzaakt. Een zeker persoon in Frankryk, de kreupele genaamd, [illegible], wyl het regterbeen twee duimen langer was dan het linker. De geruchten van de mirakelen door den prins bisschop van Hohenlo verrigt, hadden aldaar ook een groote ophef gemaakt. De kreupele [illegible] een briefaan den [illegible] te Bamberg, hem verzoekende om hem in zyn gebed indachtig te zyn. De prins bisschop bepaalde den uur waarop hy eene mis zou lezen voor zyne genezing, alsdan zou de kreupele zich insgelyks in het gebed begeven. Zulks geschiedde, [illegible] gebed geëindigd was en hy [illegible] ook de mis, [illegible] de [illegible], maar hy was nog kreupelder dan te voren. Het regter been, in plaats van twee duim korter te zyn, was nu vier duimen langer dan het linker.

Men begrypt ligtelyk waaraan dit lag; namelyk aan eene verkeerde opgave. De secretaris die den brief had geschreven, had zich vergist; hy had den prins bisschop verzocht om eene mis te lezen voor het twee duim korter worden van het linker been in plaats van het regter, [illegible] is de zaak verslimmerd in plaats van verbeterd. Men heeft terstond aan den [illegible] bisschop geschreven om eene [illegible] mis te lezen.— Of deze geholpen heeft, dit zal men moeten afwachten, doch dit is weer een nieuw voorbeeld dat, [illegible] dat men naauwkeurig moet zyn in opgaven van dien aard.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 25 July 1834.

NAMENS den HoogEd. Gestrengen Heer Gezaghebber dezer kolonie, wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week eindigende den 2 Augustus als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 17½ Oncen wegen, en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys, een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16den Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY

Curaçao den [illegible]

A[illegible] ZOO [illegible] RYN[illegible] M[illegible] HIAS SCH[illegible] BOR[illegible] [illegible] als [illegible] den Gezaghebber dezer Kolonie verzogd heeft, met verzoek om te mogen verkrygen brieven van manumissie [illegible] slaaf MARTINUS PETRUS, door de [illegible] PIETER genoemd, zoo is het, dat de Gezaghebber, na vooraf den Kolonialen Raad te hebben gehoord, goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken en een iegelyk die eenig regt of pretensie op den genoemden slaaf mogt sustineren, [illegible], om binnen den tyd van *drie* weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretensie ter Koloniale Secretary aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tyd, de ver[illegible] worden verleend.

[illegible] Secretaris,
[illegible]

Publieke Inschrijving.

ONDER nadere approbatie van den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie, zal de onderge[illegible] aan den minst [illegible] de leverancie van meer of min 2,000 ELLEN WITTE COLLETTEN, te leveren aan 's Lands Magazyn, voor kleeding der 's Lands Slaven.

Die daartoe gading hebben, kunnen de billetten van inschryving gezamenlyk met de monsters tot den 6den der aanstaande maand Augustus te 11 ure ten Kantore des Administrateurs der Financien inzenden.

J. PH. BOSCH.

Den 17den July 1834.

LA SEGUNDA LOTERIA DE CURAZAO.

EL Jueves 7 de Agosto se jugara la 3a. Clase. Los [illegible] tienen tiempo para contribuir [illegible] mes. [illegible]

JB. DE JEOS. NAAR.
ELIAS CURIEL.

Julio 18 de 1834.

DE TWEEDE CURAÇAOSCHE LOTERY.

OP Donderdag den 7den der aanstaande maand zal de Derde Klasse van deze Lotery getrokken worden. De spelers in dezelve hebben tyd om hunne nummers te fourneren tot den 5den dier maand, na dien tyd zal er geen fournissement aangenomen worden, aangezien zulks zeer moeijelyk is voor den Ontvanger der Lotery.

JB. DE JEOS. NAAR.
ELIAS CURIEL.

Den 18den July 1834.

LYST

[illegible] Koloniale Secretary liggende onafgehaalde Brieven, aangekomen sedert de laatste 8 dagen.
[illegible] Briege
[illegible]
Anna Christina Martine.

Curaçao den 26 July 1834.

De 1e. Commis ter Koloniale Secretary,
belast met de Post directie.
[illegible]

[illegible]

[illegible]

19.	golet Arcot, Hatch,	Barbados
21.	—— Amable Louisa, [illegible],	Puerto Cabello
	bark Fanny, De Haseth,	Carthagena
	golet Ballestero, Monagas,	Coro
[illegible]	[illegible] De Bruy,	[illegible]
	—— Maria Cathalina, Danies,	Puerto Cabello
[illegible]	bark Rosita, Espina,	dito
	[illegible] Helena, [illegible],	[illegible]
22.	[illegible] Maria, Jones,	Maracaybo
[illegible]	—— [illegible], Van Gelder,	Isle [illegible]
	faluche Rapido, Almado,	Puerto Cabello
	bark Gregorio, Salas,	Cabo [illegible]
[illegible]	[illegible] De Haseth,	St. Domingo
24.	—— Mercurio, Martines,	St. Martha
25.	[illegible], [illegible],	La Guayra

UITGEKLAARD.—JULY.

19.	bark [illegible], Fornandez,	
	golet [illegible], Hatch,	
	—— [illegible],	
21	faluche C[illegible], Benitez,	
	golet Ballestero, Monagas,	
22.	boot Geertruida, [illegible],	
25.	faluche Rapido, [illegible],	
	bark Rosita, Espina,	
	golet Gysbertha, De [illegible],	

[illegible] GESTALTE DER MAAN.

JULY [illegible]

N. M. Zondag den 6 ten 4 U. [illegible] M. 's avonds.
E. K. Zondag den 13 ten 9 U. [illegible] M. 's namiddags.
V. M. Zondag den 20 ten 2 U. 45 M. 's namiddags.
L. K. Maandag den 28 ten 2 U. 36 M. 's middags.

De volgende belangryke artikels vinden wy in de *London Packet and Chronicle and Lloyds Evening Post* van den 21—23 Mei

"Het overlyden van Generaal Lafayette—dat van den Erfprins van Belgie—de onverwachte aankomst te Parys van Leopold en zyne gemalin, geheimhouden als een geheim by het fransche gouvernement, maar ongetwyfeld [illegible]—het berigt der krankzinnigheid van den Koning van Groot Brittanje—en het berigt wegens de begeerte van den Koning en de Koningin van Belgie om te scheiden, en den wensch van Leopold om van den troon van Belgie afstand te doen, zyn allen daadzaken en berigten, welke snel, in minder dan 48 uren tyd, elkander hebben opgevolgd; zy hebben ieder een met verrassing overstelpt; en de berigten uit Weenen hebben somberheid en onzekerheid by alle andere dingen vermeerderd."

Berigten uit Falmouth van den 21 Mei bevatten het volgende ten opzigte des staatkundigen toestands van Portugal.

[illegible] berigten van Lissabon [illegible] 10 dier maand. Het bleek uit dezelven dat Figuera en Coimbra gevallen waren of liever dat de troepen van Don Miguel derzelver bezit opgegeven hadden, zonder eenige pogingen ter verdediging te hebben aangewend; en, zoo men wilde, ongetwyfeld met losigt om sich naar Santarem, het tegenwoordige hoofdkwartier, te begeven.

Eenige berigten vermelden dat Don Miguel [illegible] met zyne krygsmagt naar Algarve [illegible], waar hy voorspoediger in zyne ondernemingen was geweest.

De baron De Sa was genoopt, na een [illegible]

in het bezit van byna de gansche landstreek.

Het Belgische legerkorps was byna geheel vernield.

De tusschen Engeland, Frankryk en [illegible] dergeteekende overeenkomst, waarborgt aan Don Miguel, zoo hy den stryd wil laten varen, zestig *contos da reas* en eene volkomene vergiffenis aan zyne aanhangers, met vrylating om te mogen gaan waar zy verkiezen.

Elvas was voor den tyd van vyf maanden met levensmiddelen voorzien geworden.

Volgens de berigten uit Portugal, schynt het dat het spaansche leger onder Rodil, zich met dat van den hertog van Terceira heeft vereenigd en gezamenlyk op Coimbra zyn aangerukt.

Deze stad, waar eene hooge school is, is ultra liberaal. Het konstitutionele leger [illegible] binnen op den 8 Mei, onder het [illegible] der [illegible], het bulderen van het geschut en het gejuich des volks van leve onze bevryders! terwyl de vrouwen allen in blaauw en wit gekleed, eenen wolk van bloemen op hen deden regenen.

Een groot gedeelte van het vorige garnizoen, hetwelk deze stad in den nacht verlaten heeft, is gedeserteerd en in de stad terug gekeerd.

De hertog van Terceira heeft eene eere wacht van [illegible] troepen, bestaande uit kurassiers, lanciers en ligte kavallerie.

Op denzelfden morgen dat Coimbra bevryd werd, landde Napier te Figuera aan, hy nam bezit van die zeehaven, en hechte [illegible] een nieuwen lauwer aan zyne kroon.

In het zuiden van Portugal heeft Don Miguel de overhand gehad. Het belgische legioen, waarop men zoo gehoopt heeft, heeft zich zeer lafhartig gedragen. Misschien [illegible] voor hen de verbeelding de Miguelisten in Hollanders, en zy gingen op de loop! Het geheele zuiden, behalve eenige zeeplaatsen, is weer in bezit van Don Miguel.

De berigten uit Madrid liepen tot den 14 Mei en waren niet onbelangryk.

Er werd een bevelschrift, gedagteekend Aranguez den 12 Mei, ondergeteekend door den Minister Martinez de la Rosa, uitgevaardigd, behelzende dat de Koningin Regentes besloten heeft om de algemeene Cortes op den 24 July, (ver[illegible]) te openen; en dat de noodige toebereidselen in Madrid tot dat [illegible] worden.

Een ander bevelschrift bevatte dat geene domheeren, pastoren of andere geestelyken als leden der Cortes zouden worden benoemd, die niet voorzien zyn van een certifikaat van den koninklyken kommissaris, bewys gevende van [illegible] verkleefdheid aan de zaak van Isabella [illegible].

Het spaansche gouvernement stelt alle pogingen in het werk om de wykplaats van Merino op te sporen, doch alles is steeds vruchteloos geweest.

Men zegt dat el Pastor door Zumalacarreguy krygsgevangen is gemaakt en dood geschoten [illegible]

[illegible]

Brussel, Mei 20.—De dood van den kroonprins, de eerste vrucht hunner liefde, heeft hunne majesteiten den Koning en de Koningin van de Belgen zeer getroffen.—Aan niemand werd den eersten dag eenige toegang tot het paleis van Laeken verleend. De ministers en andere hooge personaadjen werd dit zelfs niet vergund.

Men had veel moeite om den koning eenige bekendmakings brieven te doen onderteekenen, die de minister van buiten[illegible]

[illegible] hoop der Orangisten is door deze gebeurtenissen weer verlevendigd.

De adel heeft in het paleis van Kensington, in groot aantal hun kompliment van [illegible] de hertogin van Kent, (de zuster van prins Leopold van Belgien) en de princes Victoria, hare dochter, wegens het overlyden van haren neef den kroonprins van Belgien.

De wet, die den Joden gelyke burgerlyke regten met de andere burgers geeft, is voor de tweede maal in het Lager Huis gelezen en alstoen na langdurige debatten, met eene groote meerderheid doorgegaan.

De tegenparty dier wet bouwt het hierop, dat de Joden zelven gelooven geene britsche burgers te zyn; dat zy daar maar vreemdelingen zyn, die er hun verblyf houden tot tyd en wyle de [illegible], die hen naar hun waar vaderland, Jeruzalem, terug zal brengen.

De party, die voor de wet is, merkt hierop aan, dat deze hunne godsdienst begrippen met de [illegible] niets te doen hebben; dat daar de Joden gelyke belastingen betalen als de overige burgers, zy ook gelyke regten dienen te hebben. Overigens zal de geest dezer eeuw als die der wysbegeerte by de Joden, even als zy by de Christenen doet, deze godsdienst begrippen wel wyzigen.

We hebben een paar nommers van het *Journal Commercial de la Pointe-à-Pitre Guadeloupe*, van den 20 en [illegible] July ll. gelesen, behelzende berigten uit Parys tot den 23 Mei.

Deze Couranten zyn vol met berigten wegens het overlyden en de begrafenis plegtigheden van den Generaal Markies Lafayette. De stoffelyke overblyfselen van dezen zoo zeer in de omwentelingen van Frankryk vermaarden Generaal, zullen niet naar het Pantheon, maar wel in eene

private familie begraafplaats, Piepus genaamd, ter aarde besteld worden. Deze plaats is niet ruim genoeg om eene menigte volks te kunnen bergen, daarom zal men er geene lykrede houden, maar de lykstatie zal eenkelyk op de plaas de la Bastille, welke plaats aan de gedachtenis van twee revolutien, waarvan Lafayette de held was, is toegewyd, stil houden, om aan een lid der kamer, een vriend des overledene, gelegenheid te geven, eenige woorden ter zyner eere te zeggen.

Hy zal met de militaire eerbewyzingen, verschuldigd aan den rang van Generaal in Chef, ter aarde besteld worden.

[illegible] kwam er eene deputatie uit Noord Amerika te Parys aan, om Lafayette te verzoeken zyne stoffelyke overblyfselen aan de Vereenigde Staten van Noord Amerika by uiterste wille te willen vermaken, welk verzoek echter door dien Generaal vriendelyk werd van de hand gewezen; doch de President der Vereenigde Staten, op dat Lafayette toch in Amerikaansche aarde zoude worden begraven, zond hem eene groote kist met aarde, gegraven op het slagveld van Brandywine, hetwelk getuige was geweest van zyne overwinningen, ten einde deze aarde zoude gemengd worden met de aarde van Frankryk, waar zyne overblyfselen mogten komen te rusten.

Lafayette is gestorven in den ouderdom van 77 jaren, op drie maanden na. Hy heeft zyne militaire loopbaan begonnen in het jaar 1776, in den oorlog der onafhankelykheid van de Vereenigde Staten van Noord Amerika. In het jaar 1780 in Frankryk terug gekeerd zynde, heeft hy steeds een roemvol deel genomen in de revolutien. In 1792 heeft hy zich van het [illegible] verdacht werd gehouden. Na zyne verwydering, krygsgevangen te Olmutz gemaakt zynde, is hy gevangen van Oostenryk gebleven tot het sluiten van het traktaat te Campo Formio, waarby Napoleon, die hem achting toegedragen, doch niet genegen is geweest, zyne vryheid heeft bewerkstelligd.

In den tyd der heerschappy van Napoleon, hoorde men niet veel van hem.— Onder de restauratie begon op nieuw de staatkundige loopbaan van Lafayette. Alleen uit de wetgevende kamer van 1821, de eerste kamer der *Septennalité de double vote*, werd hy uitgesloten. Hy deed toen zyne reis naar Amerika. In het jaar 1824 keerde hy weder in de kamer. In 1829, terwyl het ministerie Polignac te Parys [illegible] zyne reise in het [illegible], welke door de wyze hoedanig hy overal ontvangen werd, gekenmerkt is. Zyne ontvangst was die van een [illegible] vorst.

In de omwenteling van 1830, van July tot December, was hy de man, van wien Parys en Frankryk orde en rust verwachtteden. Het is bekend dat het volk het [illegible] van de ministers van Karel X gevorderd [illegible], maar Lafayette wist de gemoederen van het volk tot bedaren te brengen en de eer der revolutie van July te behouden. Dezelve is de eerste omwenteling, waarby geen bloed geplengd is dan in het slagveld. En na de procedures van de [illegible] werd hy ontslagen door een voorstel van den heer C. Dupin. Sedert dit tydstip leefde hy stil, en het was reeds een jaar voor zyn overlyden, dat men zyne stem weinig of niet in de kamer gehoord heeft.

In de Courant van Guadeloupe vinden wy dat de jonge koning van Napels naar Rome is gereisd om het hertogdom van St. Benevent, toebehoorende aan de pauselyke staten, doch gelegen in eene der provintien van Napels, tegen schadeloosstelling, aan zyn land te voegen; hetgeen hem echter mislukt is. Hy is zeer ontevreden naar zyn ryk terug gekeerd; en sedert zyne terugkomst hield hy zich uitsluitend bezig met krygskundige zaken en met zyne troepen in den wapenhandel te oefenen.

Wy hebben vernomen dat Nieuw Granada hare vlag veranderd heeft, om die te onderscheiden van de Venezolaansche vlag.

In deze verandering heeft men dezelfde kleuren behouden, welke zyn in plaats van horizontaal, vertikaal, even als de driekleurige fransche vlag.

Iets wegens den tegenwoordigen toestand van Turkye, getrokken uit eene redevoering gehouden in de Kamer der Vertegenwoordigers in Frankryk.

In de zitting van den 8sten January heeft de Heer de la Martine zyn voorstel ontvouwd, door den tegenwoordigen staat des Turkschen ryks kenbelyk te maken, zoodanig als hy, gedurende zyne onlangsche reizen in die gewesten dien heeft gezien. Deze schildering van zoo vele onderscheidene volken, die door geenen band onderling zyn vereenigd, maakt het schitterende gedeelte uit der *Méditations*. Dit gedeelte is ook het eenige, van hetwelk wy de mededeeling hebben noodig geacht. Het overige der redevoering is, indien wy ons dus mogen uitdrukken, het praktische gedeelte, en de mogelykheid van deszelfs volbrenging is zeer te betwisten. [illegible] ische ryk kwame te vallen, geene Mogendheid afzonderlyk in die zaak mogt kunnen tusschen treden, maar dat een algemeen en gezamenlyk uitgeoefend beschermingsstelsel mogt worden aangeno[illegible] dienst en zeden en die der regten van de deelswyze ingestelde, van vroeger af in die gewesten bestaan hebbende, souvereiniteitschappen, aangezien nimmer de wapenmagt gemeenelyke [illegible] en deze alleenlyk door de inspraak van het geweten, en door beschaving en verlichting moeten worden gewyzigd en bestuurd; dat eindelyk, om dit algemeen en gezamenlyk beschermstelsel te regelen, Europisch-Turkye en Aziatisch-Turkye, tevens met de tot dezelve behoorende zeeën, eilanden en havens, mogten gesplitst worden in afzonderlyke protektoraten of in provincien, gelyk aan die Afrikaansche en Aziatische provincien, in welke de Romeinen hunne volkstammen en kolonien plaatsten, en dat die byzondere protektoraten aan de onderscheidene Europesche Mogendheden wierden in beheer gegeven.

Men beseft geheel het onuitvoerlyke hetwelk zoodanig stelsel voorhands in zich bevat. Ook maakt zulks de zwakke zyde van der Heeren de la Martine's redevoering uit, hetwelk echter in geenen deele hinderlyk is aan het bewonderenswaardige tafereel, hetwelk hy van het Turksche Ryk heeft gemaakt. [illegible]

Redevoering van den Heer [illegible].

De achtenswaardige Heer Bignon, welkes ervaring en hoogverhevene kennis in zake van diplomatie, ik, heeren u, eerbiedig, heeft gisteren de aangelegenheid van het Oosten behandeld met die juistheid van inzigten, met die diepte van verstand, welke hem onderscheiden. Ik vereenig my met schier alle zyne denkbeelden, en, even als hy, betreur ik het lot van Polen en vorm ik wenschen voor dat land. Maar hy heeft niet geheel juist myne gedachte opgevat, welke ik in myne eerste beschouwingen welligt kwalyk heb uit een gezet. Gelyk hy, myne Heeren, weet ik hoezeer de buitenlandsche staatkunde omzigtigheid, oplettendheden, verstandige tydwinning eischt, en ik heb ook niet, zoo als de Heer Bignon zulks schynt te gelooven, het Fransche Gouvernement willen doen om, op zich zelve alleen, met betrekking tot Turkye, de baan eener nieuwe staatkunde in te treden, maar wel om op deze groote en zoo bevoorstaande gebeurtenis het eerst Europa's aandacht en beraadslagingen in te roepen.

Den wensch toejuichende, welken ik voor de verwezenlyking dezer het heil der menschheid bevorderende staatkunde vormde, heeft hy, Myne Heeren, dien nog voor langen tyd tot het gebied der edelmoedige zelfbegoochelingen willen verbannen.

Ik ben verwonderd, Myne Heeren, dat een Staatsman, sints vyftien jaren op de banken [illegible] eener genuttigde en werkdadige opposite gezeten, die telken jare aan de regering inzigten en stelsels eener gevorderde staatkunde heeft voorgelegd, zonder die door de tydelyke Magt te hebben kunnen doen aannemen, ik ben verwonderd, zeg ik, dat zulk een Man zich heden aan de zyde des gouvernements schaart om een stout, maar gemakkelyk uitvoerbaar en noodzakelyk stelsel te verstooten, en hetzelve eene staatkunde van begoocheling noemt!

Wy moeten, Myne Heeren, op onze hoede zyn tegen dien weerstandgeest der Regeringen, voor welken de gewoonte [illegible] verlangens der menschheid als hersenschimmen [illegible] tot [illegible] geworden! Ook de vestiging van het Christendom, Myne Heeren, was een droom! de bevryding van den mensch, de afschaffing der slaverny was een droom! de kolonisatie van Amerika was een droom! de onafhankelykheid der Vereenigde Staten was een droom! Griekenlands wedergeboorte was een droom! de vernietiging van den negerslaven-handel was een droom! En echter zyn die, langen tyd voor de Regeringen terug geweerde uitkomsten, verkregen geworden! Zoo ook zal het eenmaal zyn met het ontwerp het welk ik de eer heb u voor te stellen.

Wanneer gy hoort spreken van eene Natie, van een Keizerryk, van eenen onafmetelyk grooten staat, die met zynen naam de twee schoonste gedeelten van Europa en Asia bekleedt, en meer dan de helft der bezooming van de Middellandsche zee bevat, dan geven u die woorden van Natie en Keizerryk natuurlykerwyze het denkbeeld van iets overeenkomstig met hetgeen wy onder ons voorstellen. In [illegible] een land, [illegible] eenen door menschen [illegible] en verfraaiden bodem; gy ziet duizende woonsteden, waar het huisgezin zich vermenigvuldigt en aan het vroegere huisgezin opvolgt; gy ziet, mag ik my dus uitdrukken, [illegible] mensch in den maatschappelyken staat, en waaruit dat andere gevoel ontspruit, hetwelk wy vaderlandsliefde noemen. Dwaling: niets van dat alles bestaat. Ettelyke horden, als dryvende op den bodem, in welken zy nimmer wortelen, even als onze volkstammen van het Westen, bevolkingen onderscheiden in naam, zeden, afkomst, godsdienst; sommige derzelve uitgeworpen over de zandwoestynen van Arabie of Egypte, anderen op de ongenaakbare kruinen van den Libanon of den Taurus; deze, in de eenzame steppen der binnenlanden van Syrie, van Aleppo of van Damas, aan de grenzen der woesteny van Bagdad, de beide groote Karavansera strekkende voor de Karavanen van Indie; gene, in de vruchtbare dalen van Macedonie, Thracie, Griekes, Arabieren, Armeniers, Bulgaren, Joden, Maronieten, Matualiers, [illegible] zwervende zoo als [illegible] hen voortstuwt, zonder [illegible] of gevoel, zonder zeden, zonder wetten, zonder Gods vereering, zonder gemeenschappelyk vaderland, heden onderworpen, morgen muitende. Konstantinopel zendt beurtelings Pacha's om die doodarme ondergaan of op te leggen, zonder ander doel dan om aan die bevolkingen [illegible] middelen te ontrukken, welke hun hardnekkige arbeid heeft kunnen afdwingen aan zonder hen den bodem weder tot woesteny te verarmen; onbeteugelde benden, onder den naam van krygslieden; provincien overloopende, die op hunne aannadering vlugten; volkstammen, heden hier, morgen daar, onzwervende op dat niet de vreemdelingen weten waar hen te grypen; vlakten zonder ploegvoren, zeeën zonder schepen, rivieren zonder bruggen, akkers zonder eigenaars, dorpen van klei en slyk, eene hoofdstad van hout opgebouwd, allerwege verval en verwoesting: ziedaar het Ottomansche ryk. Uit midden van dezen bouwwal, uit deze verwoesting, welke zy hebben voortgebragt en welke zy onophoudelyk weder vernieuwen, ettelyke duizende in de provincien verdeelde Turken, [illegible] in de steden opeengedrongen, slapende, onmagtig, nimmer arbeidende en levende van den wettigen roof op den arbeid der kunstvlytige Christensche volkstammen, die daar de bewoners, ziedaar de meesters van dit Keizerryk. En dit ryk, alleen, is in waarde aan gansch Europa gelyk: schooner is deszelfs hemel, vruchtbaarder deszelfs aarde, beter, wyder en veiliger deszelfs zeehavens, kostelyker en meer verveelvuldigd verscheiden deszelfs voortbrengselen; het beslaat 60,000 vierkanten mylen.

Wilt gy nu dezelfs tegenwoordige krygskundige en staatkundige gesteltenissen leeren kennen? Zie hier dezelve: Wallachye en Moldavia erkennen deszelfs oppergezag blootelyk in naam, en zyn, onder het schild der Russische waarborgingen, metterdaad byna onafhankelyk. Servie hetwelk alleen, minst genomen het een derde gedeelte van Europeesch Turkye uitmaakt, vroeger veelmaal in opstand, geheel Christensch, heeft beslissenderwyze zyne afscheiding en onafhankelykheid bekrachtigd onder het bewind van Vorst Milosch, een bekwaam en moedig vriend zyns vaderlands, wel waardig om volk vry te maken en te beschaven. De Bulgaren, die met hunne wyduitgestrekte en talryke dorpen de beide banken van den Balken bedekken, en die zich tot aan de ommelanden van Adrianopel uitstrekken, vormen eene volkryke, eerlyke, werkzame Natie die niet dan zeer weinige Turken in haren boezem duldt en er naar streeft, hen geheel en al uit haar midden te verdryven. De gebergten van Macedonie zyn bevolkt door Grieksche, Albaneesche, Arnautsche geslachten, die [illegible] christensch zyn, en met iedere gunstige gelegenheid zich in opstand stellen om zich die onstuimige vryheid te bevechten van welke Morea hun het voorbeeld aanbiedt. Morea en Negropontis zyn reeds onder bescherming der Europeesche Mogendheden, geheel vry gemaakt; de vlakten van Adrianopel tot aan Konstantinopel zyn volstrekt ontvolkt; slechts op dagreizens afstand ontmoet men ettelyke verstrooide Khans of eenige vervallen door Turken en Grieken bewoonde gehuchten. Alleenlyk de Grieken betelen ettelyke grondstukken, welke hun rondom die woest liggende [illegible] zyn toegekend.

Wat de eilanden van den Archipel betreft, bezitten de Engelschen de 7 Ionische eilanden, de Grieken hebben in hunne bezitting alle diegenen begrepen, welke [illegible] dia, behooren [illegible] Cyprus is nog het eigendom der Turken, maar deze bezitting, van 80 mylen lengte over 25 mylen breedte, geheel bebouwbare grond, [illegible] dan 25 à 30,000 [illegible] heel van ettelyke honderde Turken. Gestadig barst aldaar de opstand uit, en niets ontbreekt aan dit eiland om zich onafhankelyk te verklaren, dan alleen de waarborg om zich als zoodanig te kunnen handhaven. Rhodus is in hetzelfde geval, Stanhio, Mytileen, Chio, alleen door Grieken bevolkt, zyn niet dan sidderende en voorwaardelyk onder den schepter der Porte teruggekeerd, Samos weerstaat alleen nog de vloten van den Grooten Heer.

Het voornaamste gedeelte van Klein-Azie, van hetwelk alleenlyk de stranden zyn bewoond, dat onafzienbaar groote Karamania, hetwelk voormaals verscheidene Koningryken in zich sloot, bevat thans niets anders dan woestliggende steppen. Daar slechts vindt de Mahomedaansche bevolking zich nog in de grootste massa weder. Maar, uitgenomen men er Broussa, Smyrna, Konia, Kutaya, vier groote steden in welke de Turksche bevolking het talrykst is, van uitzondert, bevindt zich het overige gedeelte onder het bewind der Turkomans, een wilde en omzwervende volksstam, die de flanken van het Taurusgebergte bedekt, zich er tegen de dwingelandy der Pacha's schuil houdt, en er ten platygt om deszelfs veedriften in de vlakte te voeren, en deze te verwoesten, indien men hun dezelve betwist. Gy zult u een denkbeeld vormen der sterkte dezer inlandschen band, die deze landen en steden van de noodstad houdt, wanneer gy verneemt dat, in den jongsten oorlog, twee Officieren van op vyftig mylen afstands door Ibrahim-Pacha afgezonden, zyn gezag deden deze stad van honderd duizend zielen bevolking deden erkennen, en dat alle de volksstammen van Karamania zamengeraapt, geenen enkelen soldaat tegen hem leverden. Syrie, die lusthof der wereld, is nog steeds de schoonste en vruchtbaarste landstreek van het Oosten. De omzwervende Arabieren, de landbouwende Arabieren, de Drusen, de Metualiers, de Maronieten en de Muzelmans, de Syrische Grieken leven er en verdeelen zich dezelve onderling; de Turken maken er naauwelyks het twintigste gedeelte der bevolking uit. De aangrenzende steden, Alexandretta, Latakia, Tripolis, Bayruth-Saida, Jaffa en Gaza, bevatten een groot aantal Christenen.

Schier geheel de Libanon is in het bezit der Maronieten, eene Arabische en Christensche natie van 2 millioen zielen, die door haren moed en hare deugden, zich eene daadwerkelyke onafhankelykheid heeft bevochten, die eigendom heeft en het land bebouwt, die den handel, de beschaving bemint, en die, geloof ik, in dit gedeelte der wereld de kiem eener regtschapene en heerschende natie zal zyn.— Zy erkent het gezag van den Grooten Emir der Drusen, Bechir, een staatkundig en kryghaftig Grysaard, wien de Turken en de Egyptenaren gelykelyk hebben ontzien, die met een enkel kommando-woord 50 000 strydbare mannen kan doen opstaan, die beurtelings Aleppo, Damascus, Jerusalem en de kusten doet sidderen, en dan zich terugtrekt in het hart van zyn gebied, binnen zyn paleis van Pieden of Dacheïel-Kamar eene ongenaakbare vestingsterkte van honderd mylen omtrek. Hy gehoorzaamt de Turken alleenlyk zoo als de magtige Vasallen der middeleeuwen hunnen Leenheer gehoorzaamden. Damascus verheft zich, naakt en verlaten, te midden der woestyn. Deszelfs bevolking is Turksch, maar het bevat honderd duizend Christensche Armeniers en vele Joden.— Het overige des lands is verder ten prooi dan in het bezit van Arabische volksstammen, onafhankelyke geslachten te midden van den grooten Mussulmanschen geslachtstam, die naar inspraak hunner roofzucht of grillige luim van onder eene heerschappy onder eene andere overgaan.

Jerusalem verheft zich op de grenzen [illegible] dige, arme, onmagtige stad, gewoon ieder juk te torschen, vereenigingspunt aller christensche gezindheden, en eene heilige stede ook voor de Muzelmans, die de moskee [illegible] lomo's tempel hebben geworpen. Voorts komt Egypte. Daar ontrolt zich in dit oogenblik een der wonderdadigste tooneelen dier vlugtige schouwspelen van het Oosten. Mehemed-Ali's opstand en de krygsroem zyns zoons Ibrahim zyn U bekend, beiden groote mannen, de vader door zyne staatkunde en de zoon door zyn krygszwaard. Ik heb zyne overwinningen bygewoond; ik heb hem de hechte muren van Jaffa zien [illegible], welke zelfs Napoleon niet vermogt te schokken, als verwinnaar geheel Syrie doortrekken, Damascus en Aleppo bemagtigen; tot tweemalen, door kracht van stoutmoedigheid, de laatste krygslegers des Sultans vernietigen; den Groot-Vizier gevangen nemen, en zich alleenlyk, op ettelyke marschen van Konstantinopelen, weerhouden door eenen brief van den Europeeschen gezant. Hy zoude zonder hinderpaal er binnen zyn getogen, hy zoude in de hoofdstad des Keizeryks zelve hebben gezegeviërd, hy zoude eene nieuwe dynastie hebben gevestigd, in weerwil dat zy door de wetten en zeden ware verworpen. Geheel het Oosten bleef stom voor hem, zoo als het voormaals voor Alexander stom bleef, maar een enkel woord van het westen houdt hem tegen, hy treedt terug, hy laat zyn werk van magt en roem onvoltooid. Deze trek alleen toont U het gebied der beschaving op de barbaarschheid. Zelfs de zegevierende barbaarschheid is zich harer zwakheid bewust. Dit zegt U, wat Europa vermag te doen, indien het zyne zending betroedt en gevoelt! Ibrahim, myne heeren, beschaaft niet, hy verovert; hy behaalt overwinningen; hy onderwerpt voor zyne stoutmoedigheid en voor zyne genie sidderende bevolkingen, aan welke de naam van derzelver overweldiger geen ontzag inboezemt! Hy houdt zich alleenlyk bezig met de zorg voor zyne krygsmanschap; hy heeft geen ander beheer dan voor zyn leger; alles in Egypte en in Syrie blyft op denzelfden voet van barbaarschheid als vóór zyne verschyning; hy is eene luchtverheveling die flikkert en voorbygaat, die verwoest en niet opbouwt, en die by zynen dood niets anders zal overlaten dan de verblindende lichtglansen eener luchtverheveling! zyne veroveringen verklaren U die van Alexander. In gewesten, waar noch volksgeest, noch eigendom, noch vaderland bestaat, vindt de veroveraar slechts slaven, en wordt altyd de overwinning gehuldigd.

Uit dit vlugtig tafereel, Myne Heeren, ziet gy, dat het Ottomannische Keizerryk geen ryk is, dat het eene opeenstapeling is van onderscheiden geslachten, zonder onderling verband, zonder volksbelang, zonder taal, zonder wetten, zonder godsdienst, zonder regeering, zonder gelykvormige zeden of gewoonten, zonder eenheid of vastheid van Regering! Gy ziet er alleenlyk de wydst omvattende regeringloosheid bestendigd, van welke de staatkundige [illegible] immer het voorbeeld hebbe aangeboden. Gy ziet, dat de levens-adem die hetzelve bezielde, de godsdienstige geestdryvery, er is uitgedoofd; gy ziet, dat deszelfs heillooze en blinde regering tot zelfs den geslachtstam der verwinnaars heeft verslonden, en dat Turkeye te gronde gaat door ontstentenis van Turken!

In het middenpunt dezer wyduitgestrekte regeringloosheid, verheft zich de hoofdstad van het Islamismus, met den eenen voet op Europa en den anderen voet op [illegible] val des Keizerryks gevoelt, en hetzelve niet kan beletten, schynt eindelyk aan het behoud zyner troons en volks te hebben ge[illegible] Rusland, hetwelk by [illegible] vechten, een overschot van Regering, of eenen schyn van ryksgebied af. Rusland, alleen, Myne Heeren, heeft de instorting van dien troon, de beslisste verbrokkeling dier schaduw van heerschappy belet. Nog slechts weinige dagen en de Sultan was niet meer, en Konstantinopel zag de Arabieren binnen zyne muren trekken. Laat Rusland zyne eigenbatige, maar beschermende hand terug trekken, en het Keizerryk stort nogmaals in. En zelfs onder deze vernederende bescherming van zynen vyand, schynt de Porte en de Sultan geene [illegible] is Groot Man van eenen dag. De dag waarop hy, door dubbelhartigheid, persoonlyken moed en stoutheid van geest, het erfelyk gebied der Janitsaren vernietigde— Maar er zyn Staten, welker levensbeginselen in hunne ziekte zelfs ligt, en die door eene hervorming verder gaande, tot een nieuw leven herboren worden. Zoodanig is het Turksche ryk geweest. De krygsmagtige geest die niets anders was dan het [illegible] fanatismus, is met de Janitsaren verdwenen. Er zyn in Turkye geene krygslegers meer, de volkszeden plooijen zich niet naar met zwakheid en blindheid doorgedreven hervormingen. Er bestaat geene Ottomannische [illegible] meer!

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 76. De prys derzelve is f [illegible] 's jaars, te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.